

Trag Biljke NEDELJNIK #041 - Faktori koji izazivaju zastoje u bašti

Datum: 28. Juli

NAPOMENA pre čitanja:

Pošto je Nedeljnik dugačak, da biste videli celi tekst kliknite na opciju "**Prikaži celi Nedeljnik**" koja se nalazi iznad ovog naslova i otvoriće vam celi Nedeljnik. Istu opciju imate i na kraju teksta.

Kratak sadržaj:

1. Faktori koji izazivaju zastoje u vašoj bašti
2. Nadin kutak
3. Nedeljkova baštenska umetnost
4. Šaka otpora ili ti to možeš
5. O fosforu je reč
6. Prvi savet
7. Dolazi zima
8. Koje povrće raste i pod snegom?
9. Macerat od pirevine
10. Podsetnik na rokove
11. Obaveštenje o novim ponudama

Kada sam odlučila sa se preselim iz Beograda ovde preko Drine morala sam da pokidam mnogo odnosa, a sama odluka je povredila neke ljude. Inače ovaj odlazak sam sanjala i sve što se važno desilo u mom životu nastalo je u snovima. Samo sam se probudila jednog dana usred Bežanijske kose i rekla da se selim u Bosnu.

Kada postavljate granice, kada pratite svoje unutrašnje ideje, uvek je bolno jer to postavljane granica mora da bude teško kako bi bilo neka promena. Moja okolina je tu odluku teško prihvatila. Svi su redom pokušavali da razgovaraju sa mnom o tome da iako jeste blizu ipak je to sasvim drugi mentalitet, iako sličan jezik ipak se mnogo toga razlikuje, iako sam samo preko jedne granice od svih njih jako sam daleko...

I to je sve istina, ljude odvuče život i obaveze pa tako sam ja jako retko u tom Beogradu i to uglavnom kao "turista od 3 dana" sa iznova ponovljenom odlukom da se tamo nikada neću vratiti.

A što se tiče ljudi sa ove strane Drine i njihovog mentaliteta mogu samo da vam napišem da bih svima poželela ovakve ljude za komšije i prijatelje jer se ovde još uvek vodi računa o čoveku, jer ti još uvek komšinica donese komad kolača koji je spremila tog dana, još uvek smo na jutarnjem blagoslovenom pozdravu i ovde, preko Drine, ja

sam zaista pronašla svoj dom. Ima neke tako divne patine u dušama ljudi ovde u Bosni i jedne duboke tradicije koja ih drži u jakom osećanju ljudskosti.

Tako, sve o čemu su pričali sa mnom, upozoravali me da će mi se desiti, nije se desilo, ali jeste ono što sam sanjala.

Kada sam se doselila, pokrenula svoje imanje, osetila sam koliko je često naporno i lepo i koliko je život u gradu meni bilo jedna velika danguba. Iako sam mislila da ga smisleno proživljavam moja percepcija životne suštine se jako promenila. I upravo tada naučila sam šta znači ta razlika u shvatanju životnih prioriteta i zašto je Marija Antoaneta izgubila glavu.

Da se razumemo, većina ljudi koje sam ostavila u tom životu je simbol industrije i potrošačke mašinerije protiv koje se borim. Ako uzmete u obzir Gandijevo učenje i njegovu mudrost koja je jako uticala na sve ono što radim, a to je da ako vodite svoje ratove ili borbe ne očekujte da vas porodica i prijatelji prate već će vas pratiti samo onaj ko tu borbu doživljava kao intimno svoju, ja nemam očekivanja od svojih prijatelja i porodice. **Jednostavno je, svako ovde radi svoj posao, a ja sam naučila da je veliki gubitak vremena ubeđivati ljude u neke svoje istine za koje oni uopšte nemaju sluha.**

Ovaj uvod vas vodi do tačke u kojoj sam to duboko razumela.

Toga dana kupila sam seno od 5:00 jer je bila najavljena kiša. Šest hiljada kvadrata sam pokosila i s obzirom da mi je seno neophodno za baštu jako je bilo važno da ga pokupim na vreme. Kada radim tako naporene poslove motivacija mi je voda koja se uvek nalazi na kraju reda. Da bih do nje došla moram da pokupim svo seno na putu i voda je nagrada. To se ja tako igram izazova sa sobom ali je i efikasno. Kada se čovek bori za osnovnu potrebu jako je brz.

Već sam se približavala kraju, već sam i bila na izmaku snage kada je zazvonio telefon. Zvala me je dugogodišnja prijateljica ili jedna iz klana povređenih i boraca za moj povratak nazad. Do skoro je meni bila bliska, duševno ista, ali sam u tom razgovoru shvatila šta znači govoriti različitim jezikom.

Scena je bila ovakva...

Ja sam sedela pod hladom šljive, sva mokra od znoja, po meni čitav predatorski lanac i poneka mačka, prilično umorna ali zadovoljna jer kiša se približava, a seno je spakovano.

Ona sedi usred fensi kafića, ispija svoju jutranju kafu i sprema se da uđe u još više fensi teretanu gde s njom vežbaju ozbiljne turbo folk zvezde i meni priča o suštini života i mojoj neodgovornosti jer me nikada nema u Beogradu.

Tada je već kiša počela da pada, prva kiša nakon mesec dana „ni kapi“ i dok je ona pola sata pričala o mojoj neodgovornosti ja sam gledala kako se kapi kiše slivaju niz šljive i setila sam se scene iz filma „Marš na Drinu“ gde je jedan vojnik sa divljenjem gledao kako se sliva kiša na šljive kao svaki seljak koji razume vrednost kiše u avgustu. Tako sam i ja gledala kišu, slušala esej o neodgovornosti, nasmejala se i rekla kako je ona u pravu.

U redu je da sam neodgovorna ako me neko tako vidi jer to je legitimno i nema nikakve veze sa mnom. Često ni sa mojom istinom.

U redu je da neko moje odluke ne razume jer okovi neke teatralne emotivnosti se kidaju tako što to razumeš ali i dalje radiš po svome. Legitimno je da postoji teatralna emotivnost s jedne strane i životne odluke s druge strane.

Neko provodi isto vreme na različite načine, neko gleda kako šljive kisnu, a neko kako se znoje na spravama turbo folk zvezde i ti prizori jako, ali baš jako utiču na razumevanje suštine, ali te sve osobe ako se susretnu na istoj stazi ne mogu da odlučuju o njihovim uzajamnim vrednostima jer se percepcija vrednosti razlikuje.

Život je čudesan upravo zbog tih i takvih različitosti.

A koliko je samo lako kada se sve stvari i odnosi poslože onako kako treba. Tada se oseti neka lakoća i unutrašnji mir.

I tada sam shvatila jednu ključnu unutrašnju manifestaciju sebe – ja ne očekujem da me bilo ko prati, ja samo očekujem da me svi stave na miru da radim svoj posao.

I od tog trenutka tako je i bilo jer su to odluke koje donose neke pokisle šljive umesto vas.

Zašto je ova scena važna i ulazi u ovaj Nedeljnik? Zato što sam tada naučila koliko su razlike nekada takve da je uzaludno trošiti vreme u pojašnjavanje jer Gandi je bio u pravu. **Ne moraju da te prate oni koji su ti životno bliski već oni koji su ti duševno bliski, imaju iste ili slične ideje.** Jer ako dve osobe imaju potpuno suprotna mišljenja te osobe i govore različitim jezikom. Nekada su ti jezici nepremostivo različiti i bez prevodioca.

I tada sam prestala da vodim sulude rasprave o prirodi, da ubeđujem ljude u prirodna rešenja jer sam na osnovu samo jedne situacije naučila koliko je uzaludno raspravljati. Tada sam naučila da će o ovoj metodi da progovaraju samo dela i to ne samo moja već i dela mojih učenika.

Ovih dana vodila sam mnogo razgovora sa svojim baštovanima o nedostatku razumevanja okoline za ono što oni rade, nedostatku podrške partnera za način na koji tumače prirodu. Sve sam ja to već prošla i tvrdim vam da povlačenje granica nekada može da bude bolno, ali te granice ne moraju da budu fatalne jer svako u životu ima svoje mesto. Vaš glas će čuti oni koji za to imaju istančan sluh.

Zato sam ja i okupila ljude kojima ću svoju istinu da šapućem.

Koordinator: Goran Pivašević

Direktor: Jovan Banović

Jutjub kanal: Jovan Banović, Jan I Sanja Rakić, Goran Pivašević

Instagram: Katarina Kremenović

Tik tok: Jovan Banović

Fb stranica: Goran Pivašević

Administrator platforme: Nada Radinić

Autor tekstova, edukativnog programa i video materijala sam ja, Biljka.

Trag Biljke je jedna od retkih samoodrživih platformi koja okuplja 30 zemalja, 3 kontinenta, 694 gradova.

Trag Biljke pokrenula sam ja, Biljka, pre 10 godina. Često se ime piše pogrešno sa malim b, a zapravo u nazivu je moje ime. Tako nas na engleskom prevode kao Trace of plants ali bi trebalo Trace of Biljka.

Ovo su tragovi jedne žene koja je ustala da se pobuni znanjem za sve one nepravde koje je videla, doživela, koje su je ojačale i promenile. Hvala im na tome.

Znam da dobijamo tačno koliko možemo da izdržimo, ali ja sam ipak usput i pomerila mnogo granica da bih danas tu pred vama stajala samopouzđano i ojačano nezavisnošću.

Cilj je filtrirati i okupiti 1000 edukatora iz oblasti Motivacionog baštovanstva koji će prenositi znanje u vlastitom okruženju. Moje je da svima prenesem znanje, a pre svega da ih naučim koliko je važno spustiti gordost i voleti ljude.

Čovek će se jedino ljubavlju vratiti prirodi.

Ja ne želim da vam budem svetionik jer jedini svetionik sebi ste vi sami, moja uloga je da vas naučim da vidite svet oko sebe, zaista vidite, jer trenutno je pred vašim očima koprena koju su vam nametnule industrije. Moj lični cilj je da služim na dobro ljudima, a oni mi svaki dan pomažu da gazim gordost i budem bolja osoba. Na tome im hvala.

Moj učitelj je Gandi i od njega sam naučila koliko je važno okupiti oko sebe ljude koji žele da čuju i njima šaputati istinu. Svi smo baklje u vlastitom okruženju i vreme je da razumemo da se naša tiha revolucija odvija upravo u našim domovima. Vi ste ta promena, ili da naglasim, jedina moguća promena.

Zato smo mi, Trag Biljke, odlučili da vas okupimo ovde i da vam šapućemo istine o prirodi, jer ste ovde zato što želite da ih čujete. I zato što su vam neophodne.

FAKTORI KOJI IZAZIVAJU ZASTOJ U VAŠOJ BAŠTI

S obzirom da vodim veliki broj baštovana kroz sezonu na našoj edukativnoj platformi kroz individualno i kolektivno mentorstvo, kao i sve klimatske zone, vrlo sam kompetentna da pišem o tome šta izaziva zastoj u baštama i te faktore ću svesti na 3.

1. Jako loša uhranjenost perma modela ili upotreba slame. PMovi su neka vrsta organskih saksija i biljke na početku svog života rastu u gnezdima ili tunelima i njihov rast zavisi isključivo od punjenja. Ako je mešavina 3:2:1 loša i biljke će sporije napredovati. Takođe je važan faktor i uslojenost PMova. Vrlo često se pravi greška tako što se uslojeni PMovi ne zalivaju aktivatorom. To je posebno važno kod onih PMova koji su uslojeni slamom. **Slama se sporije razgrađuje** pa će automatski i vaši rezultati biti sporiji što često frustrira baštovane. Ako se koristi slama neophodno je dobro

nahriniti PMove kod uslojavanja i biljke dodatno dubriti mešavinom čiju ću recepturu napisati.

Uzmite kantu od 10 l. Napravite tđ na bazi N i u koji se nakon njegove fermentacije dodaje 6 lopatica stajnjaka, može i granulirani, 400 g suvog kvasca i 400 g šećera. Sve to mora da odstoji 2 sata i nakon toga se koristi u razblaženju 1:20 direktno u koren biljke.

2. Kašnjenje sa setvom i sadnjom – mnogo baštovana je ove sezone kasnilo sa setvom i ako su biljke s malim korenom ušle u jun koji je imao nadprosečno visoke temperature onda je to rezultiralo zastojem u rastu. Da bi se to sprečilo potrebno je biljke redovno zalivati kvascem, šećerom ili pepelom. Pepeo se ne sme davati patlidžanu jer kod njega izaziva zastoj u rastu i gubitak cvetova, ali i paradajzu i krompiru.

3. Najteže rešiv, mentalni sklop samog baštovana koji ima jakog perfekcionista u sebi ili jako izraženu takmičarsku energiju. PMovi su živi sistemi i ne vole pritisak. Baštovani često vrše pritisak nad sobom ali pre svega vršeći pritisak na biljke i PMove i tada vidno preteruju u dohrani, tretmanima, prebacuju životnu brigu i probleme na baštensku pozornicu. Kod takvih baštovana bez obzira šta preduzimali, koliko se trudili, bašta je u zastoju. Često je bašta u zastoju sve dok sam baštovan ne razreši neka važna životna pitanja ili konflikte. Tu mogu da pomognem samo usmeravanjem energije u drugom, drugačijem pravcu.

Ovo je poruka naše Jelene iz Učionice Planine...

„I samo da kažem koji je užitak jesti mladi krompir, nekada davno moja strina je sitni krompir kuhala svinjama i ja bih Ko dijete te male krompirice kriomice jela.. taj ukus nezacinjenog krompira tek u vodi obarenog skoro 40 godina ne okusih! Koja milina kad te zalogaj vrati u djetinjstvo ! Biljo draga hvala ti na svemu! Ovo nije samo basta, ni samo motivacija, ovo je život! Kad se lomiš u ovom svijetu kakav je danas i nešto tako jednostavno kao sto je okus stvarnog krompira te vrati u najljepše doba možeš samo biti duboko zahvalan i malen! Biljo hvala ti na ovoj učionici ,ne postoji lajfkouč koji čovjeka može ovako uzemljiti i sa životom povezati! Tebi treba spomenik podić ! Kapa do poda čovječe koji živiš ljubav! Svuda oko tebe ljubav i smisao!“

Delim je s vama jer želim da znate da sa vama radi osoba koja jako dobro poznaje svaki titraj vaše duše i iznad svega **ovo što vi prolazite ja sam već prošla**. Znam kako da se uhvatite za gelender na svakoj krivini. Ne postoji problem koji ne mogu da rešim, uteha koju neću dati, stanje koje neću razumeti jer jedini pokretač za ovo što radim je ljubav prema čoveku.

NADIN KUTAK

Piše: Nada Radinić

Ovaj broj kutka vam šaljem s otoka Krka. Ovdje ljetujem sa svojom obitelji zadnjih 18 godina. Krk je divan otok, bogat šumama, kamenjarskim travnjacima, maslinicima, vinogradima, a ima čak i dva stalna prirodna jezera, pa i rijeku koja nikad ne

presušuje. Poznat je i po uvali s ljekovitim blatom. Njegova močvarna i morska staništa te zaštićena područja važna su za očuvanje bioraznolikosti. Takvo divno mjesto mi ne može nikad dosaditi.

Danas je, konačno, nakon vrućih dana, pala divna kiša, većini turista vjerojatno mrska, ali domaćim ljudima koji imaju vrtove, vinograde i slično, itekako dobrodošla. Zato, kada pitate da li je vrijeme lijepo ili ružno, odgovor ovisi o tome koga pitate – turiste, ugostitelje, iznajmljivače ili vrtlare/poljoprivrednike. Ja nisam klasični turist i priklanjam se uvijek ovim zadnjima. Treba napojiti svu žednu prirodu ovog predivnog otoka.

Ponoć je već prošla, a ja za pisanje hvatam vrijeme između dva grmljavinska nevremena praćena divnom kišom. Ovdje munje i gromovi znaju biti puno jači i izraženiji nego u dijelu Zagreba gdje živim, pa iz predostrožnosti uvijek gasim uređaje dok traje nevrijeme. Sada je zatišje, pa sam se opet vratila pisanju. Vrućina se uvukla u sobu i ne da se istjerati van iako ventilator radi i prozor je širom otvoren. Vani je divno osvježilo, miris šume koja je odmah s druge strane ulice je ispunio sav zrak.

Da vas ne bih uspavala ovim idiličnim opisima, jer sebe već pomalo i jesam, pozivam vas na link, pa ćemo tamo nastaviti u malo življem tonu.

Link: [NADIN-KUTAK-41](#)

NEDELJKOVA BAŠTENSKA UMETNOST

On je biće koje raduje sve u Učionici jer nas motiviše svojim radom, ali i odnosom prema ostalima. Uvek je tu da ohrabri i pohvali i ima reprezentativne rezultate.

Naš Nedeljko Ivanešić nas je dodatno obradovao posebnom umetničkom instalacijom na kojoj je ispisao Trag Biljke rukolom. S vama delim njegovo delo kako bi i vas radovalo.

„Krenule su pripreme za jednu jako zanimljivu gredicu. U znak zahvalnosti Bilji i cijelom timu odlučio sam napraviti jednu gredicu sa kojom ulazim u zimsku zonu. Rukola je ubačena u slova ...“

"Koliko smo puta izgovorili onu malu a tako moćnu riječ hvala, hvala Biljo? Koliko zahvalnosti i ljubavi upućeno upravo njoj i timu koji besprijekorno vodi ovu predivnu platformu. Postajemo bolji ljudi i bolji domaćini. Kroz svakodnevnu zahvalnost odlučio sam dati ime ovoj gredici. GREDICA ZAHVALNOSTI. Trenutno je neka rasprskavajuća forma, za sada. Znam da me čeka velika borba očuvati je ali znam ja biti uporan i braniti pravu vrijednost."

ŠAKA OTPORA ILI TI TO MOŽEŠ

Konačno gotova postavka jesenje zone!

Konačno je svaka biljka podignuta, očišćana, povezana i nahranjena kvascem i šećerom. Nakon suše u junu biljke se oporavljaju.

Iako imam sasvim dovoljno hrane za sezonu postavila sam jesenju zonu sa za sada:

10 PMova

2 rasadnika

Zimaska zona će biti postavljena na 15 PMova što me vraća na početak sezone jer je rano-prolećna zona imala 15 gredica.

To i jeste kruženje gredica u basti: od prolećne nastaje jesenja i zimska zona.

Zašto zone?

Pomogle su mi da vežbam fokus.

Pomogle su mi da izbegnem stres.

Pomogle su mi da konačno uživam u baštovanstvu jer je moj projekat sa 92 gredice. 10 sam isključila zbog suše.

Pomogle su mi da održim baštu u humanom tempu.

Pomogle su mi da budem praktična jer prolećna zona je najbliža vodi, sada će tu biti jesenja i zimska.

Zašto je važno da uZonite baštu?

Letnji PMovi se zatvaraju. Tu ne nastavljate sadnju. Mnogo je lako kada znate da vas čeka samo berba i nakon toga obaranje kultura i zatvaranje PMova.

Zašto je to važno?

Ljudi prečesto nemaju meru. Ja najčešće nemam meru. Opsesivno sejem i sadim. Zone su moje vaspitne granice, mesta koja su autoriteti, rokovnik u praksi.

Samo se hrana jedino i računa jer tu je vaša Šaka otpora. Globalna hrana je ista u bašti ali sam ja bez frustracija.

Danima sam radila, vidar bila, podizala, orezivala, šteta je velika ali ja sam mnogo srećna.

Jesenja zona niče.

Šta čekate? I nemojte da mi ponavljate kako imate već svega u bašti. Zalogaj više, kilogram više za nekog, ne nužno za vas... Sve je neizvesno jer su ove oluje lutrija.

Jesenja zona se postavlja do sredine jula, a onda ćemo ući u dinamiku koja se zove "jesenji BU".

Kada biste samo bili svesni koliko je ovo važno!

O FOSFORU JE REČ

Pitaš me ko sam.

Svaki sam čovek koga sam upoznala, sve što sam iskusila i okusila.

Sastojim se od prijateljskih stisaka ruku, usputnih osmeha, roditeljske brige, ljubavnosti stranaca, velikih bitaka. Zašivenog sam srca na sto mesta, napuklog od strepnji, gorkih reči, divnih dela kao u lirskoj pesmi, suza od radosti, prepirki do beskonačnosti, mrkih pogleda i tuđeg stida.

U meni svira jedna lična mesečina, lična je kao gen u meni, a u daljini nazirem zvukove života dok prebirem po osećanjima koji se dobrovoljno razmiču.

Sve mi zaceli, sve mi iznova gori i ja vidim što Jesam.

To sam.

Svako sam.

Sve sam.

I tek onda kad ja puštam, raspušta se sve od mene.

Nasilje koje vršimo nad tlom upotrebom mineralnih đubriva je najveća moja tuga. Suza mi je ukopana na ivici oka, vrisak u grlu, u rukama grč. Koliko mene mora da postoji kako bih bila dovoljno glasna i dovoljno brza?!

Planeta više ne može sama.

Uče nas pogrešno, stalno nas u roblje bacaju, vezuju oči nekim tamnim maramama da ne bismo videli da je sve što trebamo oko nas.

Pa zašto ne verujete prirodi?

Dala nam je lek za svaku boljku, za svaku biljku i tlo.

Uče nas da bez mineralnog đubriva nema ni fosfora u tlu i onda nas primoravaju da kupujemo sve veće količine ovih granula.

Dva su razloga zbog kojih je ta naša zavisnost od mineralnih đubriva rizična:

PRVI - sav fosfor iz mineralnih đubriva ne ostaje u zemlji već se dosta spere u reke i jezera gde izaziva cvetanje algi koje pri svom razlaganju usisavaju kiseonik i tako stvaraju mrtve zone.

DRUGI - je mnogo opasniji. Fosfora nema u beskonačnim količinama i vode se velike debate koliko ga u prirodi još ima. Kako navodi sajt "Mother Jones" potrošnja fosfora mora drastično da se smanji u sledećih 20-40 godina ili ćemo početi da gladujemo.

Grupa evropskih i australijskih naučnika je predvidela proizvodni pik oko 2030.godine, posle čega će njegove cene dramatično da skoče. To će se odraziti na cenu hrane i izazvaće geopolitičke promene.

Jedini način da se ovo spreči je prestanak upotrebe mineralnih đubriva i prelazak na uzgojne metode koje čuvaju tlo. Biološki tretirano tlo nema nedostatke jer u simbiozi bakterija i ostalih organizama razlaganjem organske materije koju stalno dodajemo tlu, oslobađa se dovoljna količina fosfora.

Kao što nećemo moći da pronađemo više nafte dubljim bušotinama, tako nećemo moći ni do fosfora za mineralna đubriva.

Zato, vreme je da konvertujete svoja imanja biološkim metodama u bio uzgoj u skladu s prirodom!

Priroda se postarala za dovoljno fosfora u stajnjaku, kokošjem đubrivu posebno. Ali imaju ga i biljke od kojih se prave tekuća biljna đubriva.

Biljke izvor fosfora su:

ZELENI DEO CRNOG LUKA

SVE SLEZOVKE

RAZLIČAK

KADIFICE

Alternativa postoji, moral nam je neophodan!

To su te godine kada me sve više zanimaju pejzaži, a sve manje ljudi u njemu, sve više stabla ili oblak, ili boja neba, kleptomanisanje dugom.

Sve manje čovek.

Valjda smo međusobno sve već rekli.

Postoji Fukoovo klatno, jedina "čvrsta" tačka, postoje leptiri, Mesec koji priča, jedan Žan Fransoa Litoar koji piše o solarnoj eksploziji kao o nadirljivoj poeziji, jer kaže "da tada pitanja više neće biti".

I Majls Dejvis postoji večeres skriven u ovim slovima.

Zato je čovek u mojim pejzažima čist egoizam i nepotreba.

DVA SAVETA

Sada ću da podelim sa vama dva saveta.

Prvi savet se odnosi na aktivatore. Primetila sam da vas to zbunjuje pa hajde da rešimo sad i to.

Kada nam je potreban aktivator?

Idemo na prapočetak svega – šta su perma modeli? PMovi su direktni komposter, zero waste sistemi, i ako im pristupite kao da uslojavate komposter nećete imati problem oko razgradnje.

Tek uslojen PM se odmah stavlja u „pogon“. Setva se radi u tunele ili gnezda i kada završite setvu važno je da zalijete PM aktivatorom. Aktivator nije potrebno ponavljati. PMovi su spoj 5 bioloških metoda i efekta akvaponije. Vrlo se brzo razgrađuju ako su u njima posejane biljke jer se intenzivna mikrobiološka aktivnost odvija upravo u predelu korena. Ako zalijete aktivatorom nakon sadnje vi ste pomogli i biljkama i PMu.

Na PMovima se odvija dva čudesna procesa i to istovremeno: rastu biljke i razgrađuje se PM, tačnije kompostira se organski otpad. Cilj je da do kraja sezone na gredici imamo vlastiti kompost.

Na platformi ima puno recepata za aktivatore. Jedan od najbržih je:

10 l vode

1 l surutke, mleka, biljnog mleka (izbor)

3 male lopatice stajnjaka

5 kašika šećera

Pomešate i stavite da odstoji na suncu ili na toplom sat vremena i zalivate PMove celom površinom. Za jedan PM školskih mera 1,2x4m treba 20 l aktivatora koji ćete rasporediti ravnomerno.

Ali gde se sve kriju aktivatori?

Tbđ svih vrsta, a posebno na bazi N

Stara slatka zimnica. Pokvarila vam se tegla džema, kompota... tegla od 750 g se razmuti u 10 l vode

Đubrivo od kvasca, 5 l mlake vode, 50 g kvasca, 5 kašika šećera, sat vremena stoji i zalijete nerazređeno PMove.

Đubrivo od starog hleba. 500 g starog hleba potopite u kantu od 10l i pustite da odstoji 24h. Nakon stajanja izgnječite hleb i zalijte PMove. Ovo nije motiv i opravdanje za bacanje hleba, naprotiv, ne bacajte hranu. Ali ako vam ostane eto i način da ga upotrebite za uzgoj biljaka.

Lako je pripremiti jedan od ovih recepata kada znate da se jednom primenjuje. Aktivatori se mogu ponoviti samo u nepovoljnim klimatskim uslovima kada imamo previše padavina ili toplotni talas kao što je bio u ovoj sezoni pa su nam biljke u zastoju jer to vam je ujedno i najbrža intervencija sa brzim pozitivnim efektom. Vredi se organizovati.

I drugi, jako važan, savet - ako i nemate sada baštu postavite samo 6 PMova koliko je školska vrednost zimske zone, postavite svoj julski rasadnik i lagano protičite s nama kroz Motivaciono bio baštovanstvo.

DOLAZI ZIMA

Imam 51 godinu i paket aranžman života. U tom životu bilo je svega, i dobrog i lošeg, a sve mi je pripadalo i dovelo pred vas dobre ljude. Najveći deo svog života provela sam u borbi i borbama, pravo Donkijhotovsko jurišanje na vetrenječe. U svim tim borbama bila sam potpuno sama. Zato sam donela odluku da ću uvek da ustajem zbog nepravde, nahraniću gladnog, tešiću tužnog i biću uvek dobar domaćin.

Okoreli sam edukator i neko ko ne pravi kompromise s prirodom. Sve što govorim ima za cilj da pomogne čoveku jer borba koju vodimo za prirodu odvija se u vlastitom domu. Iz svoje bašte branite i reke, vazduh i živo tlo. **Tako se borite i za budućnost svoje dece!**

Jednog dana i sama sam shvatila da živim apsurd. Borim se za prirodu uz transparente koje spustim i odem u prvi market da kupim hranu za čiju proizvodnju se na prirodu prolje od 5 do 23 pesticida. **Kada kupiš spanać ti nisi finansirao proizvođača spanaća već si platio industriju koja je sasula 15 pesticida na TVOJE TLO.**

Jedini način da se boriš za prirodu jeste da proizvedeš svoju **ŠAKU OTPORA, SVOJ KILOGRAM HRANE**. I ne misli da je tvoj kilogram ništa, jer mnogo nas je, a to je zbir naših kilograma otpora. Pobuni se i postani svoja revolucija!

Mnoge zbunjuje postojanje zimske bašte. Znam da niste znali da je moguće proizvoditi hranu na otvorenom polju i zimi i ja vam neću pisati o tome kako je kreirano i koji su rasadnici u pitanju već duhovni deo ove metode.

U prirodi postoji nešto što se zove period gladi. Padne sneg, vegetacija uspori, a životinje teško dolaze do hrane. Biljke takođe gladuju, sakupe se, uspravaju da bi preživele. Ali zato kada grane proleće i pojavi se bujanje prvih divljih biljaka oseća se u vazduhu duboka zahvalnost.

Čovek je izašao iz tih okvira jer u svako doba može da kupi hranu. Hrana svih sezona nam je u svako doba dostupna u marketima, postali smo razmaženi i to još zovemo privilegijama i civilizacijom. Zato vas pitam kada ste poslednji put osetili duboku zahvalnost?

Zimska bašta je učenje o zahvalnosti, otpor u jednom. To je moj doprinos ljudima – povratak u zahvalnost.

Trag Biljke čini grupa ljudi koji ulažu svoje vreme kako bi medijski prostor napunili korisnim informacijama i tako se suprostavili i toj vrsti zagađenja naših umova.

A temelj za zimsku baštu započinjete majskim i julskim rasadnikom za koje još uvek imate vremena.

KOJE POVRĆE RASTE I POD SNEGOM?

Znam da je danas informacija dostupna svima i da imate mnogo naučnih objašnjenja za pojave u prirodi. Pa tako ćete dobiti puno informacija o otpornosti biljaka, ali nisu sve informacije tačne.

Zapravo, ne negiram ja nauku već želim da podvučem da nauku piše čovek i da je to ljudska perspektiva. Ja učim isključivo iz izvora, od samih biljaka. **Motivaciono bio baštovanstvo je kreirano iz perspektive same biljke.**

Sve biljke rastu pod snegom jer je sneg izolator. To sam saznala od mojih kupusarica.

Pre par godina pao je veliki sneg na moje retke biljke tada: ljubičasta brokula i romanesko. Sneg ih je pokrio u novembru. Bile su to tek izlistale biljke koje nisu imale ni jedan plod. Ja sam nekako od njih i odustala jer je sneg „ležao“ po biljkama do januara. I tada je sneg počeo da se topi ugledala sam pravo čudo, glavice romaneska i puni ljubičasti cvetovi brokule. Biljke su nesmetano rasle pod snegom, a s obzirom da sneg ima odličan mineralni sastav, N i P, bile su to odlično uhranjene biljke.

Veći problem nam pravi suvomrazica, jaki minusi bez snega. Tada se biljke malo pakupe, a mali broj biljaka nastavlja da raste. Tu dolazimo do priče o rotkvi, repi, rukoli, kineskom kupusu. Malo je biljaka čije seme klija na minusu, a sama biljka raste na niskim temperaturama jer biljke uglavnom tada spavaju. Zato takve biljke imaju poseban značaj u bašti...

Zamislite da imate sveže listove iz bašte i preko zime.

U ovom Nedeljniku vam pominjem zimsku baštu i njenu moć, jer sadnice pripremamo sada, polako. Ukoliko tek sada započinjete svoju baštu, imate mnogo toga što možete da uzgajete, a proleće ćete dočekati spremni, sa velikim predznanjem, iskustvom i

formiranim perma modelima. Zato na pitanje: "Koje je idealno vreme za početak" uvek odgovaram "Onda kada to VAMA odgovara".

Pogledajte podsetnik na rokove na dnu Nedeljnika.

MACERAT OD PIREVINE

Baštovani imaju jedan problem – po nama leti i grize nas često celi predatorski lanac pa je jako važno da uvek imemo i prvu pomoć spremnu kod ujeda insekata ili fizičkih povreda kože.

Za tu svrhu ja imam spreman macerat od korena pirevine.

Koren pirevine je potrebno dobro oprati pre maceriranja.

100 g svežeg korena pirevine potopite u 250 ml ulja (birajte ulje koje želite) i stavite da odstoji 20 dana uz povremeno mešanje.

Nakon 20 dana procedite i držite na hladnom. Ovaj macerat koristim kod ujeda insekata ili kada se povredim na radu alatom. Kada isperem ranu namažem je odmah maceratom.

Eto, ona omražena pirevina kao lek.

Jeste li primetili kako lako mogu da nas posvađaju sa lekovitim biljkama, a onda ih vi uklanjate i kupujete neke tamo preparate da biste se odbranili od prirodnih insekata neprirodnim sredstvima?!

PODSETNIK NA ROKOVE

Kontinet i planine – počinjete sa postavkom jesenje zone i ne zaboravite da još uvek možete da sejete julski rasadnik. Kontrolišite sovce jer je dosta rasadnika uništeno.

Primorci su još uvek na raspustu jer kod vas sezona počinje u devetom mesecu.

Za sve jedan podsetnik!

Ide nam pad temperatura i postaviću uputstvo za kontrolu plamenjače.

SPREMITE SE ZA PLAMENJAČU

ŠTA PRATIMO KOD PLAMENJAČE?

1. VLAŽNOST VAZDUHA IZNAD 90%

2. TEMPERATURE od 18 do 22°C

Ukoliko se poklope ta dva uslova budi se plamenjača.

NE POGODUJU JOJ:

1. VLAGA ISPOD 50%
2. TEMPERATURA IZNAD 25°C I ISPOD 10°C

Tada ne može da se širi.

OBAVEZNA AKTIVNOST BAŠTOVANA:

1. PRATI PROGNOZU JER AKO SE NAJAVE IDEALNI USLOVU REAGUJ PREVENCIJOM 3 DANA RANIJE
2. UVEK SKIDAJ OŠTEĆENO LIŠĆE JER TAKO IMAŠ DOBAR PREGLED
3. OREZIVANJE PARADAJZA OD POČETKA DAJE DOBRU ŠANSU BILJKAMA
4. ZAPERKE DUŽE OD 15 CM NE KIDAJ VEĆ ZALAMAJ
5. I NE NERVIRAJ SE, SEZONE PLAMENJAČE SU VRLO BOGATE

Idealne sezone su onda kada se plamenjača probudila i ima je, ali ne u zamahu jer vreme nije potpuno pogodno za nju ali dovoljno da bude budna. To je ujedno klima u kojoj sve ostale biljke odlično plodonose.

Sezone u kojima se plamenjača ne budi su sušne sezone i tada osim paradajza malo šta i beremo.

OSNOVNI PREPARATI ZA SUZBIJANJE PLAMENJAČE

1. PREPARAT OD KURKUME, PREPARAT OPŠTEG DELOVANJA

3 kašike kurkume u 3 l vode, dobro promešate i odmah prskate biljke. Potrebna je gaza jer može da zapuši prskalicu. Ovo je preparat kojim se najbrže deluje.

2. PREPARAT OD CIME BELOG LUKA

300 g cime belog luka stavite u 10 l vode i ostavite da odstoji preko noći. Nakon toga kuvate pola sata i kada se ohladi procedite i prskate razređeno 1: 3 sa vodom.

3. PREPARAT OD GLAVICE BELOG LUKA

Izgnječite čenove belog luka (100g) i stavite u 10 l vode, treba da odstoji pola sata i procedite pa nerazređenom tečnošću prskate biljke.

4. PREPARAT OD GRANULIRANOG BELOG LUKA

3 kašike granuliranog belog luka stavite u 10 l vode. Dobro promešate i ostavite da odstoji pola sata pa nerazređenom tečnošću prskajte biljke.

5. JUHA OD PRESLICE (ILI BRŠLJANA, MRTVE KOPRIVE, PIREVINE)

150g suve preslice ili 1kg sveže (zamena je bršljan, mrtva kopriva, pirika)

10l vode

Potpiti biljku i ostaviti je preko noci u vodi.

Sutradan kuvati tako da vrije pola sata.

Poklopiti da se ohladi i ohlađeno procediti. Prskajte biljke razbaženo 1:5 sa vodom.

Preparati se koriste kod prve naznake idealnih uslova za plamenjaču. Tada je potrebno primeniti ih 3 dana zaredom, zatim sledi pratlja biljaka 5 dana pa ponovo tretman 3 dana zaredom.

OBAVEŠTENJE O NOVIM PONUDAMA

Ako vam je potrebna redovna podrška, ritam i vođstvo kroz celu sezonu – na raspolaganju su vam dve opcije mentorstva kroz našu edukativnu platformu:

Kolektivno mentorstvo – Učionica

Učionica okuplja 1.000 baštovana podeljenih po **klimatskim zonama i stepenu znanja** u 6 Učionica (Početnici 1 i 2, Kontinent 1 i 2, Planine i Primorje) – na ovaj način dobijate podršku prilagođenu vašim potrebama.

Učionica je prostor u kome **dobijate podršku**. Postavljate pitanja i dobijate direktne odgovore od mene, a dobijate i lekcije koje vas vode kroz sezonu i pomažu vam da baštovanstvo prilagodite svom životnom ritmu. Sve što vam je nejasno, ako imate bilo kakav problem - pitate me u Učionici i sve rešavamo zajedno.

→ Trenutno su otvorene **prijave na listu čekanja**. Lista čekanja se puni, a mi ćemo sve vas listi čekanja obavestiti kada se oslobode mesta za septembar i koliko će ih biti.

Iako je leto i većina ljudi bi pomislila da bašta nije trenutno fokus - ipak u našoj Učionici baštovani vredno rade, uče i uzgajaju hranu tokom cele godine.

Trenutno su sva slobodna mesta popunjena za Učionicu, a unapred je popunjena i lista čekanja za avgust. Za septembar još uvek ne znamo koliko će da bude slobodnih mesta za ulazak u Učionicu. Obavestićemo vas u narednim Nedeljnicima da li je ostalo slobodnih mesta ili su sva mesta **unapred popunjena** sa liste čekanja.

Više informacija pročitajte ovde:

👉 <https://tragbiljke.com/trag-biljke-ucionica>

Individualni mentorski rad – 1 na 1 podrška

Za one koji žele **personalizovani projekat Motivacione bio bašte**, skrojen po meri vašeg terena, vašim željama i životnom ritmu.

Kroz direktne konsultacije putem poziva i individualni mentorski rad, zajedno postavljamo baštu, planiramo sezonu i rešavamo izazove – bez lutanja, grešaka i nagađanja.

→ Otvorena je **lista čekanja za avgust**.

Više informacija pročitajte ovde:

👉 <https://tragbiljke.com/projekat>

Nakon prijave na jednu od opcija, kontaktiraće vas naš koordinator Goran Pivašević putem Vibera i objasniti naredne korake.

Sledeći Nedeljnik očekujte u ponedeljak u 10h.

Ako ga ne vidite u svom inboxu – proverite i Promocije ili Spam.

Ostanite nam dobro,

Trag Biljke Tim